

Det tredje standpunkt i skoledebatten

POLITIKEN: Morgendagens skole er ikke bare et instrument til vækst

Synspunkt den 19. 9. 2011

Af Erik Schmidt

Siden det brede skoleforlig i 2002 blev opsagt af VK-regeringen, har der i praktisk skolepolitik været to hovedmodeller: 1) En konkurrence-kompetence-kontrolskole med nationalt, bagudskuende læringssyn 2) En individualistisk-fleksibel skole med udflydende struktur og indhold og et utopisk, fremtidsrettet læringssyn. Den første har været repræsenteret ved VK-regeringen ("360 graders eftersyn"), mens Kommunernes Landsforening med Jan Trojborg (S) og Jane Findahl (SF) i spidsen har stået for den anden ("Nysyn på folkeskolen").

Det giver i sig selv problemer, når centralregeringen vil ét og kommunerne noget andet, men værre er de fusionsbestrebelse, der kombinerer det værste fra begge modeller med asiatisk inspireret effektivitetsforblindelse og stakåndet aktivitetspædagogik.

Den første model er i sin tænkning konservativ, den anden – uagtet den røde emballage - liberal. Man kan derfor spørge sig hvorfor Socialdemokratiet og SF ikke med brask og bram i stedet indtager det fornuftige, ledige standpunkt, en tredje model, som med perspektivering både bagud og fremad tager udgangspunkt i at løse folkeskolens største problemer: den politisk-økonomiske bureaukratisering og top-down-styring, de mildt sagt utilstrækkelige undervisningsmidler (der bruges ca. 1400 kr. pr. elev om året – hvor meget bruger vi til julegaver?), de slidte og ofte umoderne undervisningsfaciliteter, det lave undervisningstimal, den tynde efteruddannelse af lærere, den radikale individualisering af børn og unge, popkulturens dominans, den anerkendte forbrugerindstilling til skolen og den svigtende tillid til og respekt for læreren. Her har vi de vigtigste årsager til, at skolens elever ikke lærer mere.

Fornuftig skolepolitik kan ikke tænkes uden kultur, etik, fællesskab og demokrati. Morgendagens skole er ikke bare et instrument til vækst, et forbrugsgode eller en aktiveringsinstitution, men et oplysnings- og kulturprojekt. Elever skal ikke pleases, men have mulighed for at dannes som mennesker og myndiggøres som borgere. Forældre skal ikke serviceres, men respekteres, og uddannelse kan ikke bare opfattes som en udgift, men en investering.

Det er i sådan en holdningsændring, at guldet er begravet, fordi den vil have en stærk dynamisk effekt, og vi får formentlig ikke for alvor nogen bedre undervisning, ingen bedre PISA-tal, ingen bedre skole, før vi ser de virkelige problemer i øjnene.

Erik Schmidt er lærer og ledelsesmedlem af uddannelses tænketanken SOPHIA